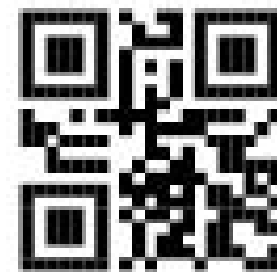

Hepatit C – screening och behandling

Malin Enarsson, Smittskyddsläkare, Region Sörmland
240321

Frågor ställs via sms, scanna kod:

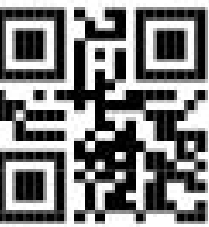

Redovisning av jäv

Har inga jävsförhållanden att deklarerera.

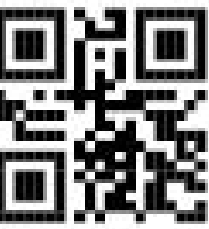
REGION
SÖRMLAND

Om hepatit C (HCV)

- Hepatit C virus (HCV) orsakar leverinflammation (hepatit).
- 75% av alla som infekteras får en kronisk infektion (>6 månader).
- "Tyst" infektion som kan pågå många år utan symtom.
- Ökar risk för levercirrhos (skrumplever), leversvikt, levercancer och leverrelaterad död.
- Vaccin saknas MEN
- **Effektiv behandling finns sedan 2014 som botar hepatit C till nästan 100%!**

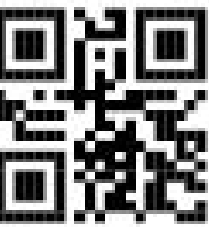
Elimineringsplan för hepatit C

- Världshälsoorganisationen (WHO) år 2016 – mål att eliminera hepatit B och C fram till år 2030.

WHO's mål:

- 90%-ig reduktion av nya hepatit-infektioner.
- 65%-ig reduktion av hepatit-orsakad död.

- Nationell kunskapsstyrning (SKR) år 2022 – Nationell elimineringsplan för hepatit C.

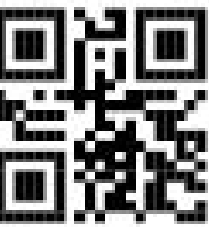

Hepatit C i världen

- WHO: 58 miljoner människor med kronisk hepatit C, varav 3,2 miljoner barn och ungdomar (2023).
- Ca 1,5 miljoner nya HCV-fall per år.
- 290 000 dödsfall år 2019.

- Förekomst i hela världen, högst sjukdomsbörda i Mellanöstern och Europa.

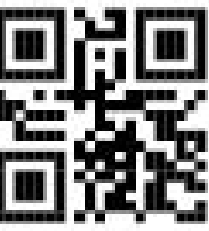

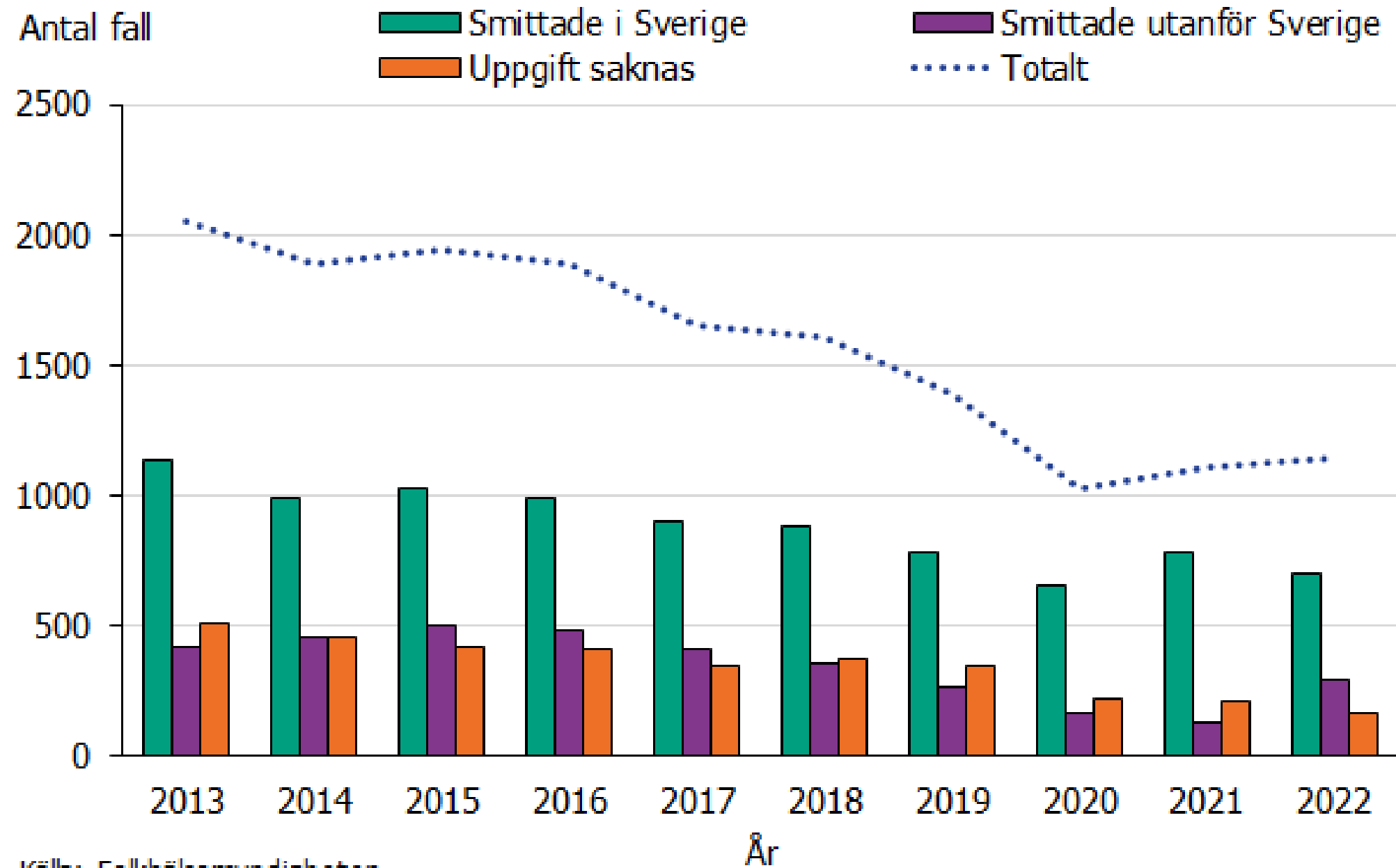
Hepatit C i Sverige

- Ca 50-60 000 (0,5-0,6%) av Sveriges befolkning har HCV-antikroppar (har eller har haft HCV-infektion).
  - 25% bedöms spontanläkta.
- Ca 10-15 000 (20%) med odiagnostiserad (pågående eller utläkt) HCV-infektion.
- Ca 20-35 000 med känd kronisk HCV-infektion (2019).
- Ca 5 000 per år utläkta efter behandling (2019).

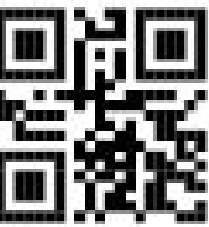

Nya hepatit C i Sverige 2013-2022

Källa: Folkhälsomyndigheten

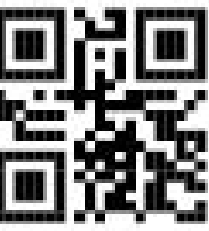

Hepatit C i Sverige – smittvägar

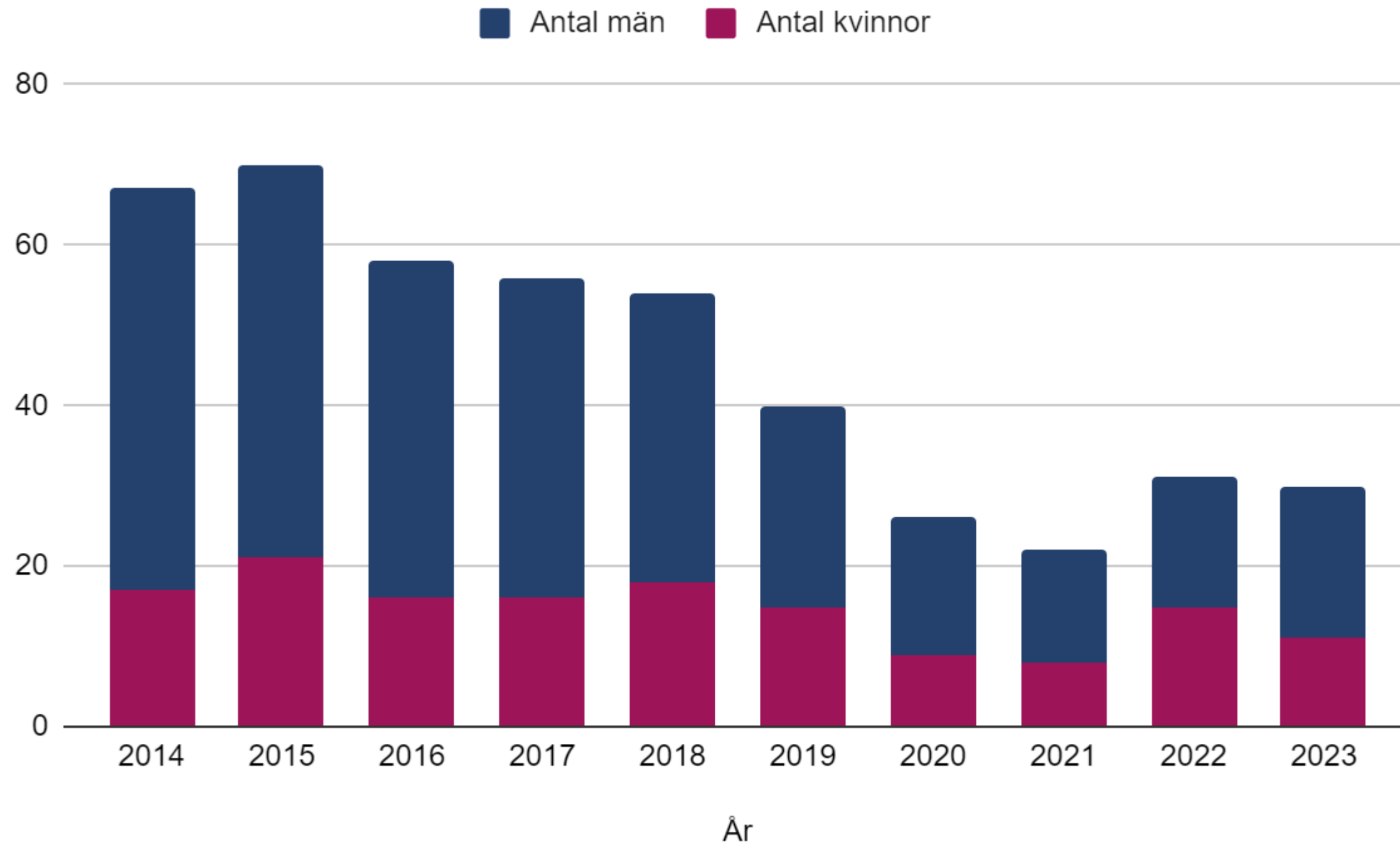
- Smittspridning i Sverige på låg nivå.
- Merparten smittade i Sverige (>60%) och via injektion av droger med orena injektionsverktyg (70%).
- Smittväg framförallt via blod.
- Personer som smittades via blodtransfusion innan screening infördes år 1992.
- Ovanliga smittvägar är sexuell smitta och mor-barnsmitta.

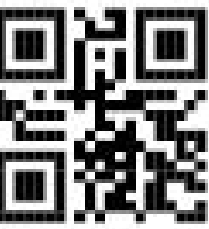

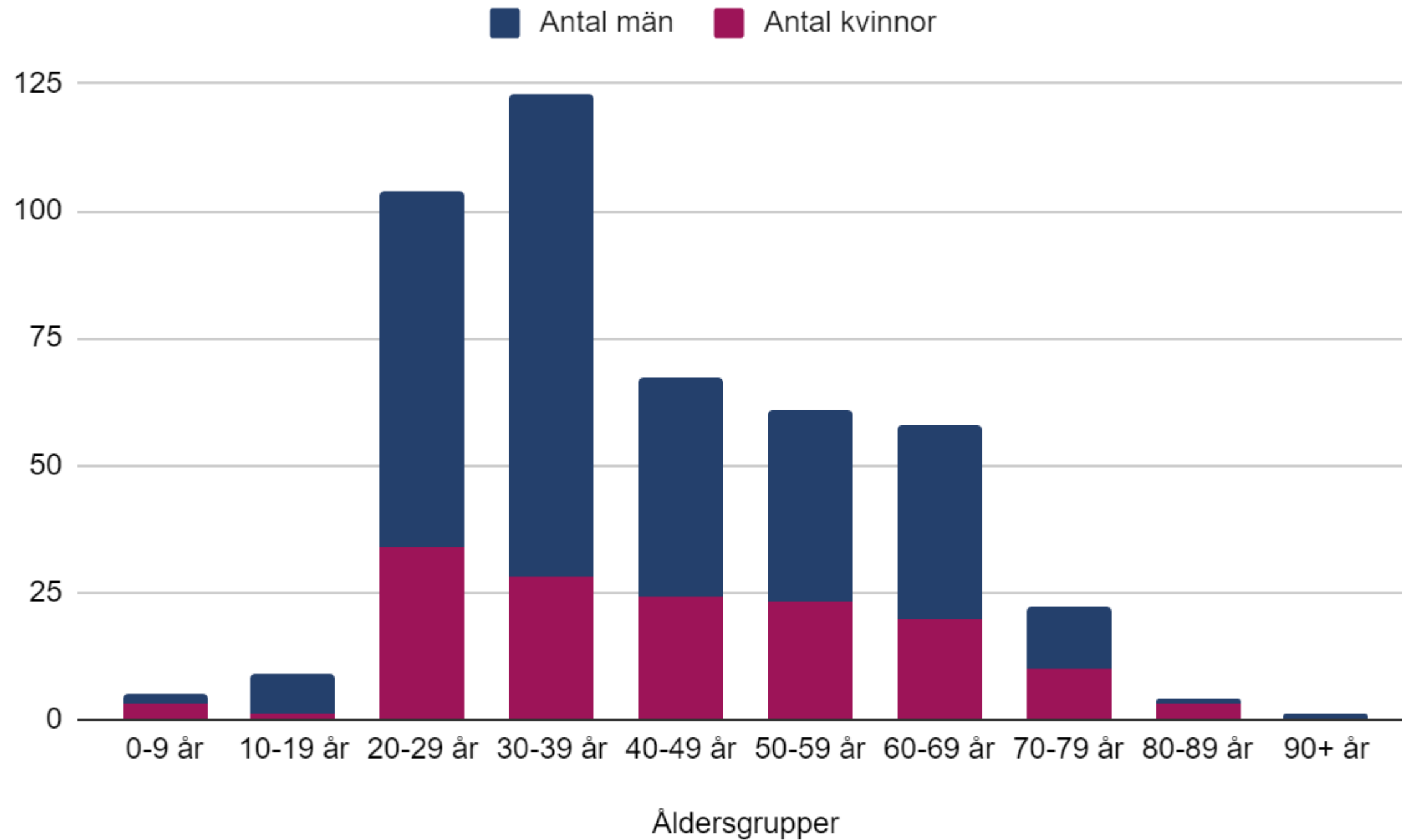

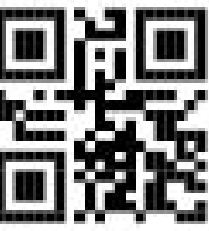
Hepatit C i Sörmland 2014-2023

Hepatit C i Sörmland 2014-2023

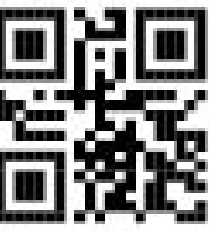

Eliminering av hepatit C i Sörmland

- Infektionskliniken och Smittskydd i samarbete med bl a beroendevård, primärvård m fl.
- Öka medvetenhet och kunskap om hepatit C.
- Öka testning för hepatit C i riskgrupper.
- Öka andelen diagnostiserade personer som följs upp på infektionskliniken.
- Öka andelen diagnostiserade personer som får behandling.
- Minska risk för åter- eller nysmitta.

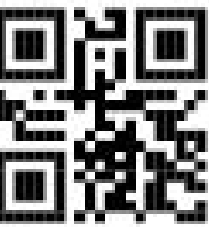

Screening av hepatit C – riskgrupper

- Personer med risk för HCV-smitta genom injektioner eller missbruk
  - Beroendevård, psykiatri, kriminalvård, tatueringar
- Personer med risk för sexuellt överförd HCV-infektion
  - Män som har sex med män med högriskbeteende, personer som säljer sex, partner till HCV-smittad
- Personer med risk för transfusionsöverförd eller mor-barnsmitta
  - Blodtransfusion innan 1992
- Personer med tecken på leversjukdom eller annan sjukdom
  - Förhöjda transaminaser, hepatit B eller hiv-infektion
- Migranter från länder där HCV är vanligt

Screening av hepatit C i Sörmland

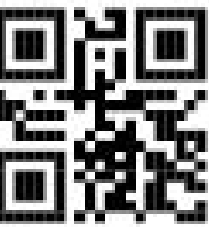
IDAG:

- Asylsökande från högriskländer
- Gravida i riskgrupp
- Sprututbyte
- (Kriminalvård)
- (Beroendevård)

MÅLBILD:

- Erbjuda provtagning till riskgrupper, oavsett besöksorsak.
- Fokus på kriminalvård, beroendevård, psykiatri, primärvård, akutmottagning m fl.

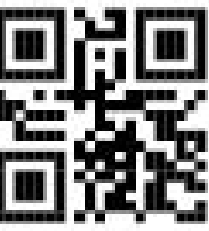

Screening av hepatit C – provtagning

- Antikroppsprov (anti-HCV) – vid positivt prov automatisk komplettering med prov som kan påvisa virus (HCV RNA).
- Kostnadsfritt för alla enligt smittskyddslagen.
- Vården är skyldig att testa den som önskar, utan förklaring.
- Smittskydd betalar analyskostnad (interndeberas av Unilabs).
- Mottagare av provsvar är alltid behandlande läkare.

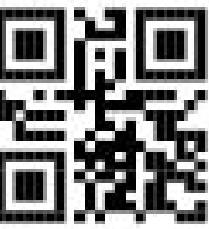

Hur hantera ett positivt HCV-prov?

- **Aktiv infektion** = positiv anti-HCV, positiv HCV RNA
- **Utläkt infektion** = positiv anti-HCV, negativ HCV RNA
  - Vid misstanke om nysmitta kontrollera om HCV RNA efter 3 månader
- Endast aktiv infektion lyder enligt smittskyddslagen.
- Anmälnings- och smittspårningspliktig enligt smittskyddslagen.
  - Provtagning av aktuell sexuell partner och barn till kvinnor.
- Information och förhållningsregler till patienten enligt smittskyddsblad.
- Remiss för uppföljning till infektionskliniken.

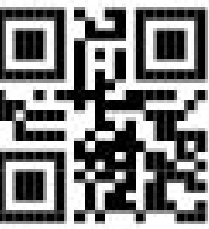

Hepatit C i Sörmland

- Genomgång av alla smittskyddsanmälningar t o m år 2023.
- Ca 2500 personer med diagnostiserad HCV-infektion.
  - Avlidna eller utvandrade: ca 900
  - Avskrivna (utläkta spontant eller efter behandling): ca 1000
- **Ca 350 personer med kvarstående diagnostiserad HCV-infektion.**
  - Brev om diagnos
  - Provtagning och ev behandling
- Alla patienter ska följas upp!

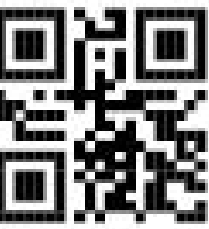

Behandling hepatit C

- Behandling med direktverkande antiviraler sedan år 2014.
- Rekommenderas till alla med kronisk HCV-infektion sedan år 2018.
- **Över 95% utläkning med enkel tablettbehandling under 8-12 veckor.**
- Risk för återsmitta vid fortsatt injektionsmissbruk.

- I Sörmland sker all behandling av Infektionskliniken.
- Ökat samarbete för att alla patienter får möjlighet till behandling.
  - Kriminalvård, beroendevård, sprututbyte m fl.

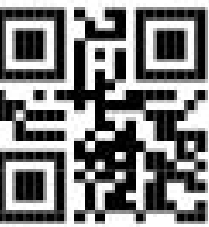

Behandling hepatit C – utredning

- Utredning inför behandling:
  - Aktuellt HCV RNA inkl genotyp
  - Rutinprover
  - Hepatit B och hiv-serologi
  - Leverfibrosbedömning (provsvär eller ARFI/ultraljud lever)
- Interaktionskontroll, inkl naturläkemedel
- Motivationsbedömning

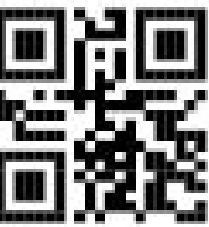

Behandling mot hepatit C

- Kostnadsfri behandling enligt smittskyddslagen.
- Direktverkande antiviraler (DAA)
  - Nukleosidanalogue+NS5A-hämmare
  - **Harvoni** (sofosbuvir/ledipasvir)
  - **Epclusa** (sofosbuvir/velpatasvir)
- Uppföljning av sjuksköterska på infektionsmottagningen.
- Kontroll av HCV RNA 12 veckor efter avslutad behandling.

Läs mer om hepatit C

- [Hepatit C - Samverkanswebben \(regionsormland.se\)](https://regionsormland.se)
- [Sjukdomsinformation om hepatit C — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://folkhalsomyndigheten.se)
- [Hepatit-C-elimineringsplan-220915.pdf \(kunskapsstyrningvard.se\)](https://kunskapsstyrningvard.se)
- [Hepatit C-virus, serologi - Unilabs \(anvisningar.se\)](https://anvisningar.se)
- [Smittskyddsblad - Smittskyddsläkarföreningen \(slf.se\)](https://slf.se)
- [Hepatit C - Nationellt kliniskt kunskapsstöd \(nationelltklinisktkunskapsstod.se\)](https://nationelltklinisktkunskapsstod.se)
- [Hepatit C virus - RAV \(sls.se\)](https://sls.se)

